

на закона за гражданското съдопроизводство да засѣга само вътрешнитѣ спорове на държавата. Ние нѣмаме никакво разрешение на този въпросъ. Виджате уклончивото мнение на юридическата комисия. Очевидно, то е уклончиво и затуй правителството не го е възприело. Азъ не бихъ могълъ да кажа, дали по международната практика въ всѣка държава съществуватъ съответнитѣ закони, но вънъ такива арбитражни съдилища сѣ били уреждани по взаимно съгласие по дипломатически редъ, установявани сѣ чрезъ особени конвенции и т. н. Тѣ могатъ да бѣдатъ формални, могатъ да бѣдатъ друго-яче направени. Къмъ тая категория принадлежи единъ споръ, известенъ въ цѣлата литература по международното право — Алабамскиятъ споръ. Г. г. народнитѣ представители може да не си го припомнятъ и затова азъ ще го припомня. Случаятъ Алабама се отнася до междусобната война между южнитѣ и севернитѣ щати на Америка. И еднитѣ и другитѣ щати презъ време на войната иматъ представители въ Англия. Специално представителитѣ на Южнитѣ щати — които щати сѣ били поставени въ трудно положение да видятъ, че тѣхнитѣ портове сѣ блокирани отъ флотата на Севернитѣ щати — сѣ въоръжавали тайно въ английскитѣ портове каперни параходи и сѣ ги пращали да унищожаватъ търговскитѣ параходи на Севернитѣ щати, следователно, имотъ на подданици отъ Севернитѣ щати. Между тѣзи капери най-голъма прочутостъ ималъ Алабама и затуй цѣлиятъ въпросъ се нарече Алабамски. Следъ свършването на войната Съединенитѣ щати — знаете, че Съединенитѣ щати отъ него моментъ се установиха като федерална държава — предявяватъ една рекламация къмъ английското правителство и искатъ вреди и загуби, задето английското правителство съ своята небрежностъ е позволило на представителитѣ на Южнитѣ щати да въоръжатъ параходи въ портоветѣ на Англия, които параходи да нанесатъ такива грамадни щети на търговията на Севернитѣ щати. Англия е отговорила: „Не“. Следъ дълги препирни най-сетне се дохожда въ Вашингтонъ до една конвенция, спорътъ да се подложи на единъ арбитраженъ съдъ. Арбитражниятъ съдъ го решава, следствие на единъ компромисъ между дветѣ държави и присъжда Англия да плати на Съединенитѣ щати, които сѣ действували не като манданти на търговцитѣ, сумата 15.500.000 долара като вреди и загуби нанесени на търговията на Съединенитѣ щати, следствие на тия капери, които сѣ били въоръжавани при търпението и небрежността на английското правителство. Това е най-голъмиятъ случай, но има редъ други, които нѣма защо да цитирамъ, при които едната или другата страна е била признавана за права или неправа. Въ модерно време тия арбитражни съдилища сѣ умножени до голъмо изобилие и редъ въпроси се слагатъ на тѣхното разрешение.